

Curs 11

2017-2018

Programare Logică

- 1 Algoritmul Knuth-Bendix
- 2 Terminarea programelor în Prolog
- 3 Prolog - Backtracking, Cut, Negații

Rescrierea termenilor

Fie \mathcal{L} un limbaj de ordinul I.

regulă de rescriere	$l \rightarrow r$	l, r termeni din $Trm_{\mathcal{L}}$
sistem de rescriere (TRS)	R	mai multe $l \rightarrow r$
relația de rescriere	\rightarrow_R	generată de R
echivalența	$\stackrel{*}{\leftrightarrow}_R$	generată de \rightarrow_R

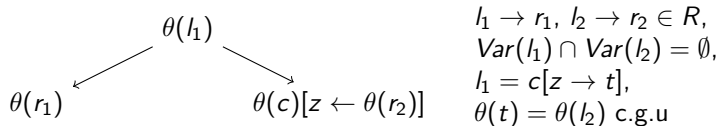
$(Trm_{\mathcal{L}}, R)$ este un sistem de rescriere abstract.

Sisteme de rescriere

- Terminarea unui sistem de rescriere este nedecidabilă.
 - echivalentă cu oprirea mașinilor Turing
- Pentru sisteme de rescriere particulare putem decide terminarea.
 - diverse metode
- Pentru sisteme de rescriere care se termină, **confluența este decidabilă**.
 - algoritmul Knuth-Bendix

Confluență și perechi critice

Fie \mathcal{L} un limbaj de ordinul 1 și R un sistem de rescriere pentru termeni.

Pereche critică: $(\theta(r_1), \theta(c)[z \leftarrow \theta(r_2)])$

Teoremă (Teorema Perechilor Critice)

Dacă R este *noetherian*, atunci sunt echivalente:

- 1 R este *confluent*,
- 2 $t_1 \downarrow_R t_2$ pentru orice pereche critică (t_1, t_2) .

Terminarea sistemelor de rescriere

Propoziție

Sunt echivalente:

- 1 Un sistem de rescriere R este noetherian.
- 2 oricărui termen t îi poate fi asociat un număr natural $\mu(t) \in \mathbb{N}$ astfel încât $t \rightarrow_R t'$ implică $\mu(t) > \mu(t')$.

Terminarea sistemelor de rescriere

Propoziție

Sunt echivalente:

- 1 Un sistem de rescriere R este noetherian.
- 2 oricărui termen t îi poate fi asociat un număr natural $\mu(t) \in \mathbb{N}$ astfel încât $t \rightarrow_R t'$ implică $\mu(t) > \mu(t')$.

Teoremă

Sunt echivalente:

- 1 Un sistem de rescriere R este noetherian.
- 2 Există o ordine de reducere $>$ care satisface $l > r$ pentru orice $l \rightarrow r \in R$.

Ordine de reducere

Fie \mathcal{L} un limbaj de ordinul 1 și R un sistem de rescriere pentru termeni.

Definiție

O ordine strictă $>$ pe $Trm_{\mathcal{L}}$ se numește **ordine de reducere** dacă

- este **well-founded**:
 - ▣ nu există lanțuri descrescătoare infinite, i.e. nu există o secvență infinită de termeni t_0, t_1, t_2, \dots astfel încât $t_0 > t_1 > t_2 > \dots$
- este **compatibilă cu simbolurile de funcții**:
 - ▣ dacă $s_1 > s_2$, atunci
$$f(t_1, \dots, t_{i-1}, s_1, t_{i+1}, \dots, t_n) > f(t_1, \dots, t_{i-1}, s_2, t_{i+1}, \dots, t_n),$$
pentru orice simbol de funcție f de aritate n
- este **închisă la substituții**:
 - ▣ dacă $s_1 > s_2$, atunci $\theta(s_1) > \theta(s_2)$ pentru orice substituție θ

Ordine de reducere

Exemplu

Relația de ordine strictă $>$ pe $Trm_{\mathcal{L}}$ definită prin

$s > t$ ddacă $|s| > |t|$ și $nr_x(s) \geq nr_x(t)$, pentru orice $x \in Var$

este o ordine de reducere.

Ordine de reducere

Exemplu

Relația de ordine strictă $>$ pe $Trm_{\mathcal{L}}$ definită prin

$s > t$ ddacă $|s| > |t|$ și $nr_x(s) \geq nr_x(t)$, pentru orice $x \in Var$

este o ordine de reducere.

Exemplu

Ordinea lexicografică $>_{lpo}$ indusă pe mulțimea de termeni $Trm_{\mathcal{L}}$ de o relație de ordine strictă $>$ pe limbajul \mathcal{L} este o ordine de reducere.

Algorithmul Knuth-Bendix

Algoritmul Knuth-Bendix

- Procedură pentru a completa un TRS noetherian.
- **Intrare:** R un sistem de rescriere (TRS) noetherian.
- **Ieșire:**
 - T un sistem de rescriere (TRS) = **completarea lui R**.
 - **eșec**

Algoritmul Knuth-Bendix

- INTRARE: R un sistem de rescriere (TRS) noetherian.

Algoritmul Knuth-Bendix

- **INTRARE:** R un sistem de rescriere (TRS) noetherian.
- **INIȚIALIZARE:** $T := R$ și $>$ ordine de reducere pentru T

Algoritmul Knuth-Bendix

- **INTRARE:** R un sistem de rescriere (TRS) noetherian.
- **INIȚIALIZARE:** $T := R$ și $>$ ordine de reducere pentru T
- Se execută următorii pași, cât timp este posibil:

Algoritmul Knuth-Bendix

- **INTRARE:** R un sistem de rescriere (TRS) noetherian.
- **INIȚIALIZARE:** $T := R$ și $>$ ordine de reducere pentru T
- Se execută următorii pași, cât timp este posibil:
 - 1 $CP := CP(T) = \{(t_1, t_2) \mid (t_1, t_2) \text{ pereche critică în } T\}$

Algoritmul Knuth-Bendix

- **INTRARE:** R un sistem de rescriere (TRS) noetherian.
- **INIȚIALIZARE:** $T := R$ și $>$ ordine de reducere pentru T
- Se execută următorii pași, cât timp este posibil:
 - 1 $CP := CP(T) = \{(t_1, t_2) \mid (t_1, t_2) \text{ pereche critică în } T\}$
 - 2 Dacă $t_1 \downarrow t_2$, oricare $(t_1, t_2) \in CP$, atunci **STOP** (T completarea lui R).

Algoritmul Knuth-Bendix

- **INTRARE:** R un sistem de rescriere (TRS) noetherian.
- **INIȚIALIZARE:** $T := R$ și $>$ ordine de reducere pentru T
- Se execută următorii pași, cât timp este posibil:
 - 1 $CP := CP(T) = \{(t_1, t_2) \mid (t_1, t_2) \text{ pereche critică în } T\}$
 - 2 Dacă $t_1 \downarrow t_2$, oricare $(t_1, t_2) \in CP$, atunci **STOP** (*T completarea lui R*).
 - 3 Dacă $(t_1, t_2) \in CP$, $t_1 \not\downarrow t_2$ atunci:
 - dacă $fn(t_1) > fn(t_2)$ atunci $T := T \cup \{fn(t_1) \rightarrow fn(t_2)\}$,
 - dacă $fn(t_2) > fn(t_1)$ atunci $T := T \cup \{fn(t_2) \rightarrow fn(t_1)\}$,
 - altfel, **STOP** (*completare eșuată*).

Algoritmul Knuth-Bendix

- **INTRARE:** R un sistem de rescriere (TRS) noetherian.
- **INIȚIALIZARE:** $T := R$ și $>$ ordine de reducere pentru T
- Se execută următorii pași, cât timp este posibil:
 - 1 $CP := CP(T) = \{(t_1, t_2) \mid (t_1, t_2) \text{ pereche critică în } T\}$
 - 2 Dacă $t_1 \downarrow t_2$, oricare $(t_1, t_2) \in CP$, atunci **STOP** (*T completarea lui R*).
 - 3 Dacă $(t_1, t_2) \in CP$, $t_1 \not\downarrow t_2$ atunci:
 - dacă $fn(t_1) > fn(t_2)$ atunci $T := T \cup \{fn(t_1) \rightarrow fn(t_2)\}$,
 - dacă $fn(t_2) > fn(t_1)$ atunci $T := T \cup \{fn(t_2) \rightarrow fn(t_1)\}$,
 - altfel, **STOP** (*completare eșuată*).
- **IEȘIRE:** T completarea lui R sau eșec.

Algoritmul Knuth-Bendix

- **INTRARE:** R un sistem de rescriere (TRS) noetherian.
- **INIȚIALIZARE:** $T := R$ și $>$ ordine de reducere pentru T
- Se execută următorii pași, cât timp este posibil:
 - 1 $CP := CP(T) = \{(t_1, t_2) \mid (t_1, t_2) \text{ pereche critică în } T\}$
 - 2 Dacă $t_1 \downarrow t_2$, oricare $(t_1, t_2) \in CP$, atunci **STOP** (*T completarea lui R*).
 - 3 Dacă $(t_1, t_2) \in CP$, $t_1 \not\downarrow t_2$ atunci:
 - dacă $fn(t_1) > fn(t_2)$ atunci $T := T \cup \{fn(t_1) \rightarrow fn(t_2)\}$,
 - dacă $fn(t_2) > fn(t_1)$ atunci $T := T \cup \{fn(t_2) \rightarrow fn(t_1)\}$,
 - altfel, **STOP** (*completare eșuată*).
- **IEȘIRE:** T completarea lui R sau eșec.

Atenție! Succesul completării depinde de ordinea de reducere $>$.

Exemplu

Exemplu

- Fie \mathcal{L} un limbaj de ordinul I cu un simbol de funcție $*$ de aritate 2.
- Fie $R = \{(x * y) * (y * v) \rightarrow y\}$.
- Vrem să determinăm completarea sistemului R aplicând algoritmul Knuth-Bendix.
- **INIȚIALIZARE:**
 - $T = R = \{(x * y) * (y * v) \rightarrow y\}$,
 - Ordine de reducere:
 $s > t$ ddacă $|s| > |t|$ și $nr_x(s) \geq nr_x(t)$, pentru orice $x \in X$

Exemplu

Exemplu

- Determinăm perechile critice pentru

$$l_1 := (x * y) * (y * v), r_1 := y, l_2 := (x' * y') * (y' * v'), r_2 := y'$$

Exemplu

Exemplu

- Determinăm perechile critice pentru

$$l_1 := (x * y) * (y * v), r_1 := y, l_2 := (x' * y') * (y' * v'), r_2 := y'$$

Subtermenii lui l_1 care nu sunt variabile:

$$(x * y), (y * v), (x * y) * (y * v) .$$

Exemplu

Exemplu

- Determinăm perechile critice pentru

$$l_1 := (x * y) * (y * v), r_1 := y, l_2 := (x' * y') * (y' * v'), r_2 := y'$$

Subtermenii lui l_1 care nu sunt variabile:

$$(x * y), (y * v), (x * y) * (y * v) .$$

- $t := x * y, c = z * (y * v), \theta := \{x \leftarrow x' * y', y \leftarrow y' * v'\}$

$$\theta(r_1) = y' * v', \theta(c)[z \leftarrow \theta(r_2)] = y' * ((y' * v') * v)$$

Perechea critică: $(y' * v', y' * ((y' * v') * v))$.

Exemplu

Exemplu

- Determinăm perechile critice pentru

$$l_1 := (x * y) * (y * v), r_1 := y, l_2 := (x' * y') * (y' * v'), r_2 := y'$$

Subtermenii lui l_1 care nu sunt variabile:

$$(x * y), (y * v), (x * y) * (y * v) .$$

- $t := x * y, c = z * (y * v), \theta := \{x \leftarrow x' * y', y \leftarrow y' * v'\}$

$$\theta(r_1) = y' * v', \theta(c)[z \leftarrow \theta(r_2)] = y' * ((y' * v') * v)$$

Perechea critică: $(y' * v', y' * ((y' * v') * v))$.

- $t := y * v, c = (x * y) * z, \theta := \{y \leftarrow x' * y', v \leftarrow y' * v'\}$

$$\theta(r_1) = x' * y', \theta(c)[z \leftarrow \theta(r_2)] = (x * (x' * y')) * y'$$

Perechea critică: $(x' * y', (x * (x' * y')) * y')$.

Exemplu

Exemplu

- Determinăm perechile critice pentru

$$l_1 := (x * y) * (y * v), r_1 := y, l_2 := (x' * y') * (y' * v'), r_2 := y'$$

Subtermenii lui l_1 care nu sunt variabile:

$$(x * y), (y * v), (x * y) * (y * v) .$$

- $t := x * y, c = z * (y * v), \theta := \{x \leftarrow x' * y', y \leftarrow y' * v'\}$
 $\theta(r_1) = y' * v', \theta(c)[z \leftarrow \theta(r_2)] = y' * ((y' * v') * v)$
Perechea critică: $(y' * v', y' * ((y' * v') * v))$.
- $t := y * v, c = (x * y) * z, \theta := \{y \leftarrow x' * y', v \leftarrow y' * v'\}$
 $\theta(r_1) = x' * y', \theta(c)[z \leftarrow \theta(r_2)] = (x * (x' * y')) * y'$
Perechea critică: $(x' * y', (x * (x' * y')) * y')$.
- $t := (x * y) * (y * v), c = z, \theta := \{x \leftarrow x', y \leftarrow y', v \leftarrow v'\}$
 $\theta(r_1) = y', \theta(c)[z \leftarrow \theta(r_2)] = y'$
Perechea critică: (y', y') .

Exemplu

Exemplu

□ Perechile critice:

- 1 $(y' * v', y' * ((y' * v') * v)),$
- 2 $(x' * y', (x * (x' * y')) * y'),$
- 3 $(y', y').$

Exemplu

Exemplu

□ Perechile critice:

- 1 $(y' * v', y' * ((y' * v') * v)),$
- 2 $(x' * y', (x * (x' * y')) * y'),$
- 3 $(y', y').$

□ Avem

- $y * ((y * x) * v) > y * x$
- $(x * (v * y)) * y > v * y$

Exemplu

Exemplu

□ Perechile critice:

1 $(y' * v', y' * ((y' * v') * v)),$

2 $(x' * y', (x * (x' * y')) * y'),$

3 $(y', y').$

□ Avem

□ $y * ((y * x) * v) > y * x$

□ $(x * (v * y)) * y > v * y$

□ Considerăm

$$T := T \cup \{y * ((y * x) * v) \rightarrow y * x, (x * (v * y)) * y \rightarrow v * y\}$$

□ T este complet și este completarea lui R_E .

Terminarea programelor în Prolog

Terminarea programelor în Prolog

- Un program logic nu este un sistem de rescriere de termeni (TRS).
- Dar un program logic poate fi transformat într-un TRS astfel încât terminarea TRS-ului să implice terminarea programului logic.
- Vom exemplifica această transformare pentru o clasă de programe logice numite **well moded**.

Programe logice well moded

- Pentru fiecare poziție dintr-un predicat stabilim dacă este o **poziție de intrare** sau una **de ieșire** printr-o funcție *moding* m .
- Pentru fiecare simbol de predicat P de aritate n și fiecare $1 \leq i \leq n$ avem $m(p, i) \in \{\mathbf{in}, \mathbf{out}\}$
- $m(p, i)$ stabilește dacă al i -ulea argument al lui P este de intrare (**in**) sau de ieșire (**out**)

Programe logice well moded

- Funcția *moding* trebuie aleasă astfel încât programul logic să fie *well-moded*.
 - Această proprietate garantează că fiecare atom selectat de strategia Prolog-ului (de la stânga la dreapta) este instanțiat "suficient" în timpul unei derivări pentru o țintă ce conține doar termeni fără variabile.
- Un program este *well moded* dacă pentru fiecare regulă $H :- B_1, \dots, B_k$ cu $k \geq 0$ avem:
 - 1 $Var_{out}(H) \subseteq Var_{in}(H) \cup Var_{out}(B_1) \cup \dots \cup Var_{out}(B_k)$
 - 2 $Var_{in}(B_i) \subseteq Var_{in}(H) \cup Var_{out}(B_1) \cup \dots \cup Var_{out}(B_{i-1})$
pentru orice $1 \leq i \leq k$

unde $Var_{in}(B)$ și $Var_{out}(B)$ sunt variabilele din termenii din B care apar în poziții de intrare și, respectiv, de ieșire.

Programe logice well moded

Exemplu

Să considerăm următorul program logic:

$p(X, X)$.

$p(f(X), g(Y)) \text{ :- } p(f(X), f(Z)), p(Z, g(Y))$.

Fie m funcția $m(p, 1) = \mathbf{in}$ și $m(p, 2) = \mathbf{out}$.

Atunci programul este well moded:

- ☐ Pentru prima regula este evident.
- ☐ Pentru a doua regula, avem:
 - 1** este adevărată deoarece variabila de ieșire Y din capul regulii este variabilă de ieșire în al doilea atom din corpul regulii.
 - 2** este adevărată deoarece variabila de intrare X din primul atom din corpul regulii este variabilă de intrare în capul regulii și variabila de intrare Z din al doilea atom din corpul regulii este variabilă de ieșire în primul atom din corpul regulii.

Transformarea clasică

- Pentru transformarea clasică a unui program logic într-un TRS, se introduc două simboluri noi de funcție p_{in} și p_{out} pentru orice simbol de predicat p .
- Vom scrie $p(\vec{s}, \vec{t})$ pentru a indica faptul că \vec{s} și \vec{t} sunt secvențe de termeni în pozițiile de intrare și, respectiv, de ieșire ale lui p .
- Pentru fiecare fapt $p(\vec{s}, \vec{t})$, TRS-ul construit conține regula $p_{in}(\vec{s}) \rightarrow p_{out}(\vec{t})$
- Pentru fiecare regulă de forma $p(\vec{s}, \vec{t}) : -p_1(\vec{s}_1, \vec{t}_1), \dots, p_k(\vec{s}_k, \vec{t}_k)$, TRS-ul construit conține regulile:

$$p_{in}(\vec{s}) \rightarrow u_{c,1}(p_{1_{in}}(\vec{s}_1), Var(\vec{s}))$$

$$u_{c,1}(p_{1_{out}}(\vec{t}_1), Var(\vec{s})) \rightarrow u_{c,2}(p_{2_{in}}(\vec{s}_2), Var(\vec{s}) \cup Var(\vec{t}_1))$$

...

$$u_{c,k}(p_{k_{in}}(\vec{t}_k), Var(\vec{s}) \cup Var(\vec{t}_1) \cup \dots \cup Var(\vec{t}_{k-1})) \rightarrow p_{out}(\vec{t})$$

Transformarea clasică

Exemplu

Pentru programul logic de mai jos

$$p(X, X).$$
$$p(f(X), g(Y)) \text{ :- } p(f(X), f(Z)), p(Z, g(Y)).$$

cu funcția $m(p, 1) = \mathbf{in}$ și $m(p, 2) = \mathbf{out}$, TRS-ul obținut este:

$$p_{in}(X) \rightarrow p_{out}(X)$$
$$p_{in}(f(X)) \rightarrow u_1(p_{in}(f(X)), X)$$
$$u_1(p_{out}(f(Z)), X) \rightarrow u_2(p_{in}(Z), X, Z)$$
$$u_2(p_{out}(g(Y)), X, Z) \rightarrow p_{out}(g(Y))$$

Transformarea clasică

- Pentru un program logic well moded, dacă TRS-ul obținut se termină, atunci și programul logic se termină pentru orice țintă cu termeni fără variabile în pozițiile de intrare.
- Implicația inversă nu este adevărată.
- În literatură există astfel de transformări și pentru programe logice oarecare.
- Pentru mai multe detalii consultați Teza de doctorat a lui Peter Schneider-Kamp:
Static Termination Analysis for Prolog unig Term Rewriting and SAT Solving, RWTH Aachen, 2008.

Prolog - Backtracking, Cut, Negații

Backtracking, Cut, Negații

- În cursurile trecute, am stabilit ce obiect matematic se obține dintr-un program în Prolog și cum putem raționa cu/despre el.
- În continuare vom introduce un mecanism de control în Prolog (**cuts**) care ne permite să scriem implementări mai eficiente.

Backtracking

Prolog folosește **backtracking** pentru a răspunde întrebărilor:

- În momentul în care Prolog încearcă să găsească un răspuns la o întrebare, ține minte toate **punctele de decizie**.
 - ▣ Puncte de decizie = situațiile în care găsește mai multe potriviri.
- De fiecare dată când un drum eșuează sau se termină, Prolog sare la ultima alegere făcută și încearcă următoarea alternativă.

Backtracking

Exemplu (Permutările unei liste)

- Predicatul `permutation/2` găsește toate permutările unei liste.
- Predicatul folosește predicatul predefinit `select/3` care primește o listă ca al doilea argument și găsește o potrivire între primul argument și un element al listei. Variabila din al treilea argument este lista inițială din care se elimină acel element.

Backtracking

Exemplu (Permutările unei liste)

- Predicatul `permutation/2` găsește toate permutările unei liste.
- Predicatul folosește predicatul predefinit `select/3` care primește o listă ca al doilea argument și găsește o potrivire între primul argument și un element al listei. Variabila din al treilea argument este lista inițială din care se elimină acel element.

```
permutation([], []).
```

```
permutation(List, [Element | Permutation]) :-  
    select(Element, List, Rest),  
    permutation(Rest, Permutation).
```

Backtracking

Exemplu (Permutările unei liste - cont.)

```
?- permutation([1,2,3], X).
```

```
X = [1,2,3]
```

```
X = [1,3,2]
```

```
X = [2,1,3]
```

```
X = [2,3,1]
```

```
X = [3,1,2]
```

```
X = [3,2,1]
```

Backtracking

Exemplu (Permutările unei liste - cont.)

- Cazul cel mai simplu este pentru lista vidă, în care avem o singură permutare (lista vidă).
- Dacă lista nu este vidă, atunci subținta `select(Element, List, Rest)` o să lege variabila `Element` de un element al listei.
- Mai departe, face acel element capul listei de ieșire și apelează recursiv `permutation/2` pentru restul listei.
- Primul răspuns o să fie chiar lista de intrare, deoarece `Element` o să ia valoarea primului element din lista `List`.
- Totuși, când ne întoarcem prin backtracking la subțintele `select`, `Element` este instanțiat cu un alt element din `List`.
- Astfel ajungem să generăm toate modurile posibile în care putem selecta elementele din lista de intrare.

Problemele backtracking-ului

Sunt totuși cazuri în backtracking-ul care nu ne ajută.

Problemele backtracking-ului

Sunt totuși cazuri în backtracking-ul care nu ne ajută.

Exemplu (Eliminarea duplicatelor)

- Predicatul `remove_duplicates/2` șterge duplicatele elementelor dintr-o listă.

```
remove_duplicates([], []).
```

```
remove_duplicates([Head | Tail], Result) :-  
    member(Head, Tail),  
    remove_duplicates(Tail, Result).
```

```
remove_duplicates([Head | Tail], [Head | Result]) :-  
    remove_duplicates(Tail, Result).
```

Problemele backtracking-ului

Exemplu (Eliminarea duplicatelor - cont.)

```
?- remove_duplicates([a,b,b,c,a], List).
```

```
List = [b,c,a]
```

```
List = [b,b,c,a]
```

```
List = [a,b,c,a]
```

```
List = [a,b,b,c,a]
```

Problemele backtracking-ului

Exemplu (Eliminarea duplicatelor - cont.)

- ❑ Deși prima soluție găsită de Prolog este cea bună, restul soluțiilor nu sunt corecte.
- ❑ Ultimele două reguli conduc la puncte de decizie.
- ❑ Pentru primul drum în arborele de căutare, Prolog o să folosească mereu prima regulă dacă este posibil (de fiecare dată când capul este membru în coadă, este eliminat).
- ❑ Totuși, în timpul backtracking-ului, și toate celelalte drumuri din arborele de căutare o să fie considerate.
- ❑ Chiar dacă prima regulă se potrivește, câteodata a doua regulă o să fie aleasă și elementul duplicat o să rămână în listă.

Problemele backtracking-ului

Exemplu (Eliminarea duplicatelor - cont.)

- ❑ Deși prima soluție găsită de Prolog este cea bună, restul soluțiilor nu sunt corecte.
- ❑ Ultimele două reguli conduc la puncte de decizie.
- ❑ Pentru primul drum în arborele de căutare, Prolog o să folosească mereu prima regulă dacă este posibil (de fiecare dată când capul este membru în coadă, este eliminat).
- ❑ Totuși, în timpul backtracking-ului, și toate celelalte drumuri din arborele de căutare o să fie considerate.
- ❑ Chiar dacă prima regulă se potrivește, câteodata a doua regulă o să fie aleasă și elementul duplicat o să rămână în listă.

Ne trebuie o metodă prin care să anunțăm Prolog-ul când,
chiar dacă și alte soluții sunt solicitate,
nu există alternative și că ținta trebuie să eșueze.

Cuts

- În Prolog putem să "tăiem" punctele de decizie din backtracking, ghidând astfel căutarea soluțiilor și eliminând soluții alternative nedorite.
- O "tăietură" (`cut`) se introduce prin `!`.
- Este un predicat (de aritate 0) predefinit în Prolog care poate fi inserat oriunde în corpul unei reguli.
- Execuția subțintei `!` este mereu cu succes.
- De fiecare dată când `!` este întâlnit în corpul unei reguli, sunt finale toate alegerile făcute începând cu momentul în care capul acelei reguli a fost unificat cu scopul părinte.

Exemplu (Eliminarea duplicatelor)

Să modificăm soluția anterioară pentru eliminarea duplicatelor prin introducerea unui cut după prima subțintă din corpul primei reguli.

```
remove_duplicates([], []).
```

```
remove_duplicates([Head | Tail], Result) :-  
    member(Head, Tail), !,  
    remove_duplicates(Tail, Result).
```

```
remove_duplicates([Head | Tail], [Head | Result]) :-  
    remove_duplicates(Tail, Result).
```

```
?- remove_duplicates([a,b,b,c,a], List).  
List = [b,c,a]
```

Exemplu (Eliminarea duplicatelor)

- Acum, de fiecare dată când capul este membru în coadă, prima subțintă din prima regulă (`member(Head,Tail)`) o să reușească.
- Apoi, următoarea subțintă `!` o să reușească de asemenea.
- Fără acel `!`, putem continua backtracking-ul: ținta originală este unificată cu capul următoarei reguli. Astfel, obținem soluții alternative.
- În momentul în care Prolog trece de `!`, aceste căutări pentru ținta inițială nu mai au loc.

Probleme cu cut

- Cuts sunt foarte utile pentru a ghida Prolog spre o soluție.
- Totuși, introducând cuts, renunțăm la anumite caracteristici declarative ale Prolog-ului și ne îndreptăm spre un sistem procedural.

Probleme cu cut

- Cuts sunt foarte utile pentru a ghida Prolog spre o soluție.
- Totuși, introducând cuts, renunțăm la anumite caracteristici declarative ale Prolog-ului și ne îndreptăm spre un sistem procedural.

Exemplu

- Predicatul `add/3` inserează un element într-o listă doar dacă acel element nu este deja un membru al listei.
- Elementul pe care dorim să îl inserăm este dat ca prim argument, iar lista ca al doilea argument. Variabila dată ca al treilea argument este rezultatul.

```
?- add(elephant, [dog, donkey, rabbit], List).  
List = [elephant, dog, donkey, rabbit]
```

```
?- add(donkey, [dog, donkey, rabbit], List).  
List = [dog, donkey, rabbit]
```

Probleme cu cut

Exemplu

O soluție posibilă:

```
add(Element, List, List) :-  
    member(Element, List), !.
```

```
add(Element, List, [Element | List]).
```

- Dacă elementul se află deja în listă, lista soluție este chiar cea inițială. Cum aceasta este unica soluție posibilă, împiedicăm Prolog-ul să caute o altă soluție introducând !.
- Altfel, în rezultat adăugăm elementul la începutul listei de intrare.

Probleme cu cut

- Acesta este un exemplu în care cut creează probleme.
- Când predicatul `add/3` este folosit cu o variabilă în al treilea argument funcționează corect.
- Totuși, dacă folosim acest predicat cu o listă instanțiată în al treilea argument, răspunsul Prolog-ului nu este neapărat cel așteptat.

Exemplu

```
?- add(a, [a, b, c, d], [a, b, c, d]).  
true
```

```
?- add(a, [a, b, c, d], [a, a, b, c, d]).  
true
```

```
?- add(a, [a, b, c, d], [a, b, a, c, d]).  
false
```


Probleme cu cut

Exemplu

O soluție alternativă:

```
add(Element, List, Result) :-  
    member(Element, List), !,  
    Result = List.
```

```
add(Element, List, [Element | List]).
```

- Din punct de vedere declarativ, cele două soluții sunt echivalente, dar procedural se comportă diferit.

Atenție cum folosiți cut!

Răspunsurile din Prolog

- Pentru a da un răspuns pozitiv la o țintă, Prolog trebuie să construiască o "demonstrație" pentru a arată că mulțimea de fapte și reguli din program implică acea țintă.
- Astfel, răspunsul `true` la o țintă nu înseamnă doar că ținta este adevărată, ci și că este `demonstrabilă`.
- Astfel, un răspuns `false` nu înseamnă neapărat că ținta nu este adevărată, ci doar că `Prolog nu a reușit să găsească o demonstrație`.

Răspunsurile din Prolog

Exemplu

```
animal(dog).  
animal(elephant).  
animal(sheep).
```

```
?- animal(cat).  
false
```

Răspunsurile din Prolog

Exemplu

```
animal(dog).  
animal(elephant).  
animal(sheep).
```

```
?- animal(cat).  
false
```

- Clauzele din Prolog dau doar condiții suficiente, dar nu și necesare pentru ca un predicat să fie adevărat.
- Totuși, dacă **specificăm complet o problemă** (adică specificăm toate cazurile posibile), atunci noțiunile de nedemonstrabil și fals coincid. Atunci un `false` e chiar un fals.

Operatorul $\setminus +$

- Câteodată poate dori să negăm o țintă.
- Negarea unei ținte se poate defini astfel:

```
neg(Goal) :- Goal, !, fail.  
neg(Goal)
```

unde `fail/0` este un predicat care eșuează întotdeauna.

Operatorul \+

- Câteodată poate dori să negăm o țintă.
- Negarea unei ținte se poate defini astfel:

```
neg(Goal) :- Goal, !, fail.  
neg(Goal)
```

unde fail/0 este un predicat care eșuează întotdeauna.

- În PROLOG acest predicat este predefinit sub numele \+.
- Operatorul \+ se folosește pentru a nega un predicat.
- O țintă \+ Goal reușește dacă Prolog nu găsește o demonstrație pentru Goal.
- Semantica operatorului \+ se numește **negation as failure**.
- Negația din Prolog este definită ca incapacitatea de a găsi o demonstrație.

Operatorul \+

- Câteodată poate dori să negăm o țintă.
- Negarea unei ținte se poate defini astfel:

```
neg(Goal) :- Goal, !, fail.  
neg(Goal)
```

unde fail/0 este un predicat care eșuează întotdeauna.

- În PROLOG acest predicat este predefinit sub numele \+.
- Operatorul \+ se folosește pentru a nega un predicat.
- O țintă \+ Goal reușește dacă Prolog nu găsește o demonstrație pentru Goal.
- Semantica operatorului \+ se numește *negation as failure*.
- Negația din Prolog este definită ca incapacitatea de a găsi o demonstrație.

"nevinovat până la proba contrarie"

Negation as failure

Exemplu

Să presupunem că avem o listă de fapte cu perechi de oameni căsătoriți între ei:

```
married(peter, lucy).  
married(paul, mary).  
married(bob, juliet).  
married(harry, geraldine).
```


Negation as failure

Exemplu (cont.)

Putem să definim un predicat `single/1` care reușește dacă argumentul său nu este nici primul nici al doilea argument în faptele pentru `married`.

```
single(Person) :-  
    \+ married(Person, _),  
    \+ married(_, Person).  
  
?- single(mary).      ?- single(claudia).  ?- single(X).  
false                 true                 false
```

Răspunsul la întrebarea `?- single(claudia).` trebuie gândit astfel:

*Presupunem că Claudia este single,
deoarece nu am putut demonstra că este maritată.*

Pe săptămâna viitoare!